

Conferința internațională

Discurs critic și variație lingvistică

Ediția a VII-a

28-29 iulie 2017, Suceava

MEMORIE, DISCURS, LITERATURĂ (I)

COMITETUL ȘTIINȚIFIC AL CONFERINȚEI:

Marius Sala – Academia Română

Paloma Gracia Alonso – Universitatea din Granada, Spania

Simona Antofi – Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați, România

Sanda-Maria Ardeleanu – Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România

Neil B. Bishop – Universitatea St. John's, Newfoundland, Canada

Iulian Boldea – Universitatea „Petru Maior”, Tîrgu Mureș, România

Henry Boyer – Universitatea Paul Valéry, Montpellier III, Franța

Luminița Cărăușu – Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași, România

Al. Cistelean – Universitatea Transilvania, Brașov

Claudia Costin - Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România

Emilia David - Universitatea din Pisa, Italia

Mircea A. Diaconu - Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România

Danielle Forget – Universitatea Ottawa, Canada

Georges Freris – Universitatea Aristote, Thessaloniki, Grecia

Alexandru Gafton – Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași, România

Vasile Ilincan – Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România

Daniela Jeder – Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România

Vassiliki Lalagianni – Universitatea Péloponnèse, Grecia

Petrea Lindenbauer – Institut für Romanistik der Universität Wien, Austria

Coman Lupu – Universitatea din București, România

Mircea Martin – Universitatea din București, România

Aurelia Merlan – Ludwig-Maximilians-Universität, München, Germania

Ana Maria Minuț – Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași, România

Eugen Munteanu – Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași, România

Mircea Muthu – Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România

Rodica Nagy – Universitatea „Ștefan Cel Mare”, Suceava, România

Enrique Javier Noguera Valdiviesa – Universitatea din Granada, Spania

Ioan Oprea – Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România

Florin Pintescu - Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România

Virgil Podoabă - Universitatea „Petru Maior”, Tîrgu-Mureș

Gheorghe Popa – Universitatea „Alecu Russo” Bălți, Republica Moldova

Ștefan Purici - Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România

Marina Rădulescu Sala – „Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București, România

Mina Maria Rusu – MECS, București, România

Harieta Sabol - Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România
Ala Sainenco – Universitatea „Alec Russo” Bălți, Republica Moldova
Lavinia Seiciuc – Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România
Ion Simuț – Universitatea din Oradea, România
Vasile Spiridon – Universitatea „Vasile Alecsandri”, Bacău, România
Elena-Brândușa Steiciuc – Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România
Maria Sleahțițchi – Universitatea de Stat, Chișinău, Republica Moldova
Andrei Terian – Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu, România
Monica Timofte- Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România
Oana Ursache – Universitatea din Granada, Spania
Felicia Vrânceanu – Universitatea Națională „Yuri Fedkovici”, Cernăuți, Ucraina

Comitetul de organizare:

Prof. univ. dr. Rodica NAGY rodinagy@yahoo.com
Prof. univ. dr. Mircea A. DIACONU mircea_a_diaconu@hotmail.com
Prof. univ. dr. Ștefan PURICI stefanp@atlas.usv.ro
Lector univ. dr. Daniela PETROȘEL daniela.petrosel@gmail.com
Lector univ. dr. Ioana Crina PRODAN crinacoroi@yahoo.fr
Lector dr. Otilia IGNĂTESCU otinastuta@yahoo.com
Dr. Alina Viorela PRELIPCEAN alinavarvaroi@yahoo.com
Dr. Alina NACU aprisacariu@usv.ro

Drd. Cristina Bleorțu Universidad de Oviedo/ Universidad de Zúrich cbleortu@hotmail.com
Drd. Oana Nechita

Vineri, 28 iulie 2017

09.00 – 10.00 – Înregistrarea participanților (Aula Corp E)

10.00 – 10.30 – Deschiderea lucrărilor conferinței: Prorector, prof. univ. dr. Mircea A. DIACONU, Prorector, prof. univ. dr. Ștefan Purici, Director CSUD, prof. univ. dr. Rodica NAGY, decan FLSC, prof. univ. dr. Luminița Elena TURCU

10.30 – 12.00 – Prelegeri în plen:

Prelegere 1: (10.30–11.15) Dr. Emilia DAVID, Universitatea din Pisa – *O punte peste timp: accepțiile Primei Conflagrații” de la scrisorile lui Tristan Tzara către interlocutori din Italia pînă la Recviemul lui Matei Vișniec*

Prelegere 2: (11.15–12.00) Conf.univ.dr. Daniela PETROȘEL, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava – *Limitele metodei în critica literară*

12.30 – 14.30 – Prânz - asigurat de organizatori

14.30 – 16.30 – Prezentări pe secțiuni (Sala A115, Sala A120, Sala A122)

16.30 – 17.00 – Pauză de cafea

17.00 – 19.00 – Prezentări pe secțiuni (Sala A115, Sala A120, Sala A122)

Sâmbătă, 29 iulie 2017

09.30 – 12.00 – Prezentări pe secțiuni (Sala A115, Sala A120, Sala A122)

Program pe secțiuni

***Limbă literară și limbă națională. Politici
lingvistice după primul război mondial
(Corpul A, Sala A122)***

Vineri, 28 iulie, 17.00 – 19.00

Moderatori: Conf. univ. dr. Dorel Fînaru, Lector univ. drd. Vlad Gafița

Maria-Marilena Ciobanu, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Școala Doctorală de Studii Filologice: *Limbă literară și limbă națională. Politici lingvistice după primul război mondial*

Rezumat: Limba română, generoasă în forme și sensuri, este o limbă națională, fiind declarată oficială în România. Folosită de poporul nostru și cu rădăcini bine stabilite încă din timpul obținerii independenței, limba se mai utilizează în Republica Moldova și în Serbia. Astfel, limba română este una dintre limbile care a depășit granițele țării și care este vorbită și de alte popoare.

Primul război mondial aduce odată cu atacurile neașteptate și modificări în ceea ce privește structura limbii române. În acest articol, ne propunem să abordăm probleme ale evoluției limbii române literare, din perspectiva raportului tradiție-inovație.

Ciprian Popa, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Ion Heliade-Rădulescu și modernizarea limbii române*

Abstract: The 19th century represented for Romanian the most important period in its language history in terms of unification, normalization and modernization, which underwent fundamental transformations. Ion Heliade-Rădulescu played a very important role in the modernization of the Romanian thanks to the innovative principles and ideas presented in his works: realization of linguistic unity, establishment of common norms, change of spelling, substitution of

popular language terms with neologisms that had better reflected the new linguistic realities.

Keywords: *language, modernization, spelling, norms, neologisms.*

Vlad Gafița, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Limbajul totalitar prin prisma teoriei viral-metamorfice*

Memoria textului. Istorie, discurs, mentalitate (Corpul A, Sala A120)

Vineri, 28 iulie, 14.30 – 16.30

Moderatori: Dr. David Emilia, Conf. univ. dr. Harieta Mareci Sabol

Simona Antofi, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați: *Amintirile despre război ale lui G. Topârceanu - spațiu discursiv al memoriei compensativ-recuperatorii*

Abstract: By using recuperating narrative strategies and Memory itself, G. Topârceanu's Memories of War (Amintirile despre război) recollect Turtucoaia historical conflict and the detention period of the Romanian troops. This piece of history is narratively revisited due to the recuperating Memory which turns the historical events into an (a)typical fabula rooted in the condition of the intellectual 'thrown into History.'

Keywords: *Memory space, recuperating discourse, First World War, confessing history.*

Mariana Boca, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Memoria războaielor și a păcii din Principatele Române, în scrierile lui Radu Rosetti și în jurnale a unor călători occidentali – Patrick O'Brien și James O. Noyes*

Rezumat: Studiul propune o analiză comparativă a evocării războaielor și perioadelor de pace, din secolul al XIX-lea, în cărțile lui Radu Rosetti și ale lui Patrick O'Brien și James O. Noyes. Reprezentările foarte diferite ale celor trei autori provoacă conținutul cu care astăzi încărcăm imaginarul dedicat memoriei Țărilor Române de dinaintea Marii Uniri de la 1918. Scopul interpretării este acela de a descoperi liniile de comunicare între conștiința actuală românească și memoria textelor din secolul al XIX-lea.

Cuvinte cheie: *memorie, imaginar, Țările Române, mentalitate, text.*

Laurențiu Ichim, Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați: *Reflectarea primului război mondial în versurile lui Camil Petrescu*

Abstract: In “The Cycle of Death”, Camil Petrescu creates a series of poems in which the image of the universal cataclysm of war is perceived and rendered from the perspective of a small combatant, whose senses register from below, from a short distance, and in hypertrophy the horrors the individual falls victim to, trapped without escape in the body mixer beyond which nothing else remains but the spirit. The lyrical essence accompanying the poetic description of the disaster – the carnage accompanied by fearless words, unimaginable terror – amplifies and metaphysically opens this overturned world in which dehumanization has replaced any system of values.

Keywords: *World War I, lyricism, hyperbolisation, representations of death, metaphysical.*

Adriana Maria Robu, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași: *Tradiție și creativitate în discursul parlamentar românesc*

Rezumat: Pornind de la distincția propusă de Eugeniu Coșeriu cu referire la universalile limbajului (semanticitate, alteritate, creativitate, materialitate și istoricitate), ne vom opri la două dintre acestea (creativitate și istoricitate) pentru a evidenția câteva elemente care individualizează discursul parlamentar românesc. În acest sens, conceptul de *tradiție discursivă* devine un instrument extrem de util în înțelegerea problemei, având în vedere tipurile de istoricitate așa cum

au fost ele clasificate de către Johannes Kabatek (2016). Sintagma *tradiție discursivă* a fost introdusă în anii '80 de către lingvistul german Peter Koch (1988: 341-342), ale cărui cercetări au avut la bază concepția coșeriană asupra limbajului. Vom lua în discuție două tipuri de tradiții, și anume *tehnica liberă a discursului și discursul repetat* (Coșeriu 2000 [1973]) care dau seama de cele două universalii ale limbajului, și anume *creativitatea și istoricitatea*.

Ioana Strugari (Mechno), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Memorie discursivă și discurs didactic*

Abstract: Communication of all types always requires the interlocutor's memory. In order to achieve the established objectives, the speaker refers to the context – linguistic and extra-linguistic reality, general knowledge, cultural particularities, etc. – symbolically constituted as notions in the memory of the interlocutor. Didactic discourse is a type of discourse that is gradually developed as intra-textual memory. Taking into consideration these facts, we propose a linguistic and pragmatic investigation of some corpus and/ or sub-corpus of didactic text/ discourse which reveals the fact that reference to previous statements is made by means of specific formulations. Thus, processes such as anaphora, textual connectors, deictic indices, etc., in other words, textual cohesion are closely related to the pupil's discursive memory. Therefore, analyzing the way discursive memory functions in educational context emphasizes the fact that the students are gradually associating the knowledge previously acquired with new skills and contents.

Keywords: *didactic discourse, discursive memory, context, textual cohesion.*

Harieta Mareci Sabol, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Teama de contagiune: boală și prevenție în Bucovina Primului Război Mondial*

Rezumat: Anii primei conflagrații mondiale au adus sistemul sanitar din Bucovina în fața unor provocări serioase. Pe lângă condițiile mizere de

trai, de foamete, sărăcie și panică, boala a fost unul dintre cei mai prezenți actori ai Marelui Război, printre cele mai răspândite și grave epidemii numărându-se holera, tifosul și gripa spaniolă. În vederea prevenirii răspândirii lor – căci Bucovina experimentase, de-a lungul secolului al XIX-lea, efectele „epidemiilor ucigașe” - simptomele acestora, tratamentul și normele de igienă personală și publică au devenit preocupări majore pentru administrația provincială.

Cuvinte cheie: *Bucovina, Primul Război Mondial, epidemie, măsuri administrative, norme sanitare.*

Alina-Viorela Prelipcean, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:

La voz dormida o la historia silenciada de las mujeres durante la postguerra civil española

Abstract: In history, we often find times of silence and censorship, when courage was the only possible and dignified weapon against torture, humiliation and death, the only means to overcome the suffocating feeling of loss and irremediable defeat. This paper aims to highlight the role of women during a few such periods in the history of Spain and also the importance of keeping history alive for generations to come.

Keywords: *Dulce Chacón, historical novel, post-civil war years, Francoist prisons, Republican women.*

Dorel Ținaru, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Memorie și tradiție discursivă*

Rezumat: Lucrarea noastră încearcă să delimiteze conceptele de memorie și tradiție discursivă, precum și zonele lor de interferență. Ambele concepte sînt produse ale istoricității limbajului, rezultată din contopirea altor două universalii ale limbajului: creativitatea și alteritatea.

Cuvinte-cheie: *memorie discursivă, tradiție discursivă, istoricitate, creativitate, alteritate.*

Ionuț Mocănița (drd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:
Primul Război Mondial în discursul istoric al lui Lucian Boia

Rezumat: Lucrarea își propune să evidențieze particularitățile discursului istoricului Lucian Boia cu privire la Primul Război Mondial. Se au în vedere o serie de trăsături terminologice, stilistice și de analiză a discursului.

Cuvinte-cheie: *analiza discursului, Primul Război Mondial, Lucian Boia, limbaj de graniță.*

***Perspective istorice asupra Primului Război
Mondial
(Corpul A, Sala A120)***

Vineri, 28 iulie, 17.00 – 19.00

Moderatori: Conferențiar univ. dr. Sorin Ignătescu, Lector univ. dr. Seiciuc Lavinia

Camelia Maria Papuc (drd.), Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași: *Contribuția idealismului românesc la Războiul Civil Spaniol*

Rezumat: Exaltarea pentru recuperarea folclorului și a misticului, ca ideal al legionarilor români, au întâlnit un spațiu prolific în Spania franchistă, Războiul Civil Spaniol acaparând interesul legionarilor. Unii dintre aceștia au decis participarea într-un război care nu le aparținea, considerând însă că aveau de apărut idealuri comune, cum ar fi cauza națională sau valorile culturii creștine. La 24 noiembrie 1936, o echipă formată din șase legionari curajoși pleca către Spania. Niciunul dintre aceștia nu vorbea limba spaniolă și nici nu avea destulă pregătire militară. Ca o consecință a acestui idealism, doi dintre ei își găsesc moartea pe pământ străin, pe care îl apărau ca fiind propriu. Momentul morții celor doi eroi români a constituit un adevărat izvor de inspirație atât pentru scriitorii spanioli, cât și pentru cei români, cum ar fi José María Castroviejo, Agustín de Foxá sau Mircea Eliade.

Cuvinte cheie: război, folclor, cultură creștină, legionari, idealism.

Maria Epatov (mrd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Istoria alegorică – realitate afectivă și discurs ficțional în Manualul întâmplărilor de Ștefan Agopian*

Rezumat: *Manualul întâmplărilor* de Ștefan Agopian este un basm postmodern al încercărilor de a stabili regulile ce ar sta la baza bunei

funcționări a universului, alcătuiind un joc al memoriei interdiscursive care alunecă între real și fantastic, realitate și vis, istorie alegorică și utopie, grotesc și sublim, sacru și diavolesc. Lucrarea își propune să exploreze valențele alegorice ale călătoriei într-o lume care se construiește progresiv ca memorie intratextuală, o lume care se sustrage timpului, o lume în care memoria formelor generează un univers aflat la cumpăna dintre contemplare și nevoia de verbalizare a unui Logos, o lume în care memoria afectivă primează, facilitând ieșirea din limitele spațio-temporale.

Cuvinte cheie: *basin postmodern, istorie alegorică, călătorie, memorie afectivă, valențe alegorice.*

Gabriela Hector (drd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:
Interbelicul – o mare poezie

Rezumat: În primele decenii ale secolului al XX-lea, în mediul literar românesc se căutau formule care să contureze „poezia poeziei noi”. Foarte diferite, încadrarea lor într-o singură paradigmă nu a fost posibilă, unitatea realizându-se, dar prin diversitate. Atât Tudor Arghezi, cât și Lucian Blaga, poeții la care vom face referire în acest articol, au găsit astfel de formule și, mai mult, ei au dat poeziei lor veștmânt de artă poetică. La Arghezi, bucureștean cu rădăcini gorjenești, domină influența lui Ch. Baudelaire, pe când Blaga, transilvănean fiind, înclină spre expresionismul german. Influențele marilor literaturi au găsit în aspirația celor doi români către originalitate, un mediu prielnic, și, înnobilate prin filtrele lor personale, au dobândit superbia autenticității. Se observă în creația lor un element de tangență și acesta este americanul W. Whitman. Poezia acestuia, controversată, a trezit interes în cadrul mișcărilor muncitorești care au luat amploare încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea și a stat printre preferințele simbolistului Ștefan Petică. Și apare întrebarea: „Ce scânteie artistică le-a aprins Walt Whitman celor doi mari poeți români Tudor Arghezi și Lucian Blaga?”, întrebare la care această lucrare se dorește a fi un răspuns.

Violeta-Anca Epure, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:
Frontierele Principatelor Române în viziunea consulilor și voiajorilor francezi prepașoptiști

Rezumat: Principatele Române, situate la o distanță apreciabilă față de vestul Europei și implicit, de Franța, erau percepute drept hotarele exotice ale Europei iluministe. Mărturiile franceze de la finele veacului al XVIII-lea și din primele decenii ale celui următor identificau Țările Române cu un spațiu geografic (prea) puțin sau (mai) deloc cunoscut publicului francez. Deși uneori în relatările observatorilor francezi s-au strecurat și informații eronate, mulți dintre ei au observat asemănările dintre cele două Principate, identitatea de limbă și de religie, faptul că deși erau separate de granițe politice, ele alcătuiau împreună un mic regat, aceeași țară. Observatori francezi precum Flury, Guilleminot, Jacquin, Marmont, Perrin sau Bellanger au subliniat importanța pe care o căpătaseră în anii din urmă cele două Principate pentru Europa, în general, și pentru cea Orientală și pentru Poarta Otomană, cu precădere.

Identitatea de limbă dintre cele două Principate românești, precum și originea latină a acestora au fost consemnate, pe rând, de către observatorii francezi prepașoptiști precum Carra, marchizul de Salaberry, d'Hauterive, prințul de Ligne, Langeron, contele de Rochechouart, Reinhard, Guilleminot, Leclerc, contele de Lagarde, Pertusier, Gaudin, Saint-Marc Girardin și Raoul Perrin. Majoritatea oaspeților francezi au insistat, pe bună dreptate, asupra influențelor străine și a împrumuturilor existente în limbă, asupra folosirii alfabetului slavon, nefirească și nepotrivită cu structura latină a limbii; expresivitatea și bogăția limbii române este un alt element care se repetă în scrierile lor. Limba conținea, alături de fondul latin original, o serie de cuvinte împrumutate de la populațiile cu care autohtonii au intrat în contact sau au conviețuit de-a lungul secolelor.

Dacă frontierele politice au fost influențate și uneori chiar trasate de evenimentele istorice, de prezența, ingerințele și tendințele expansioniste ale imperiilor vecine sau de existența unor granițe naturale, în schimb cele lingvistice au fost mult mai permissive.

În cursul deceniilor patru-șase ale celui de-al XIX-lea veac, în paralel cu creșterea interesului francez în zonă, mărturiile voiajorilor sau oficialilor francezi au insistat asupra faptului că cele două provincii erau interesante și meritau să fie cunoscute. Era pus astfel în evidență potențialul lor natural și economic, dar mai cu seamă poziția geostrategică în cadrul chestiunii orientale, în condițiile declinului puterii otomane și a ascensiunii celei rusești în Balcani.

Cuvinte cheie: *consuli, voiajori francezi, Principatele Române, percepție, frontiere politice, frontiere lingvistice.*

Otilia Ignătescu, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:
Războiul în lecturile copilăriei

Rezumat: În definirea literaturii pentru copii se au în vedere atât particularități de ordin formal, cât și de conținut, toate privite din perspectiva posibilităților de relaționare a micul cititor cu textelor incluse în această categorie. Din punct de vedere tematic, există fixate în lucrările de specialitate câteva teme fundamentale: copilăria, natura și viețuitoarele, aventura, literatura de inspirație istorică etc. Prin urmare, valorificarea istoriei ca sursă de inspirație pentru scrieri literare ce pot fi incluse în sfera literaturii pentru copii presupune, implicit, abordarea unor realități istorice precum războaiele. În lucrarea noastră, ne propunem să analizăm manuale școlare și antologii de literatură pentru copii pentru a vedea în ce măsură acestea cuprind scrieri cu tematică istorică, referințe la marile confruntări din trecutul umanității, și să punem în evidență posibilitățile de lectură și interpretare vizate/determinate prin contextul în care sunt inserate, prin selecția textelor, prelucrarea și/sau adaptarea lor, prin demersurile de înțelegere, analiză și interpretare propuse.

Cuvinte cheie: *literatura pentru copii, istorie, război, lectură, interpretare.*

Petronela Albinița Lazăr (drd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:
Geneza memoriei discursive

Rezumat: Articolul abordează modalitățile de structurare la nivelul memoriei discursive în cazul particular al școlarului mic, pentru care limba maternă nu este doar un palier firesc și spontan de (auto)exprimare, ci și obiect de studiu ce favorizează începuturile metacogniției. Prin exemplele concrete din vorbirea școlarului din clasele primare s-a încercat identificarea mecanismelor funcționale ale acestui tip de memorie, definitoriu pentru ființa umană, precum și relația acesteia cu celelalte procese psihice.

Cuvinte-cheie: *limbaj, discurs, memorie discursivă, analiza discursului.*

Mutații politice, lingvistice, literare. Granițe în mișcare
(Corpul A, Sala A 122)

Vineri, 28 iulie, 14.30 – 16.30

Moderatori: Prof. univ. dr. Steiciuc Elena-Brândușa, Conf. univ. dr. Popoveniuc Bogdan

Elena-Brândușa Steiciuc, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:
La mémoire du goulag roumain dans les écrits de Lena Constante

Résumé: Peintre et scénographe de grand talent, membre du groupe d'artistes et intellectuels qui gravitait autour de Lucrețiu Pătrășcanu, Lena Constante a connu la prison politique, pour avoir refusé de signer des aveux contre cette figure de la vie politique roumaine de l'après-guerre. Par son témoignage - le volume *L'évasion silencieuse* (écrit en français et publié en Occident) -, Lena Constante a contribué à transmettre sa part de vérité sur la souffrance imposée aux nombreux autres zek, dont le goulag roumain avait brisé la volonté et la vie. La mémoire restera un axe fondamental de tout écrit qui, comme *L'évasion silencieuse*, préserve le souvenir d'une libération par la pensée et la création.

Bogdan Popoveniuc, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:
„Netlingua” - o nouă limbă, dialect sau slang?

Rezumat: În ultimele decenii dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor informaționale și de comunicare a dus la conturarea unui limbaj specific (Netlingua) folosit de utilizatorii spațiului virtual. Statutul limbajului folosit pe rețelele sociale, în particular, și în comunicarea mediată tehnologic, în general, este incert, opiniile specialiștilor variind de la catalogarea acestuia drept slang, fie o formă dialectală și până la acordarea statului de sistem lingvistic distinct. Lucrarea își propune să

încerce determinarea statului limbajului folosit în comunicarea mediată tehnologic plecând de la teoriile clasice asupra limbii și limbajului.

Cuvinte cheie: *Nelingua, rețele sociale, tehnologie, limbaj.*

Coman Lupu, Universitatea din București: *Datarea, o problemă mereu actuală, cu ilustrări pe română și pe spaniolă*

Mircea A. Diaconu, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *1918. Granițe politico - literare*

Comunicarea pune în dezbatere relația dintre mutațiile teritoriale petrecute la nivel politic și administrativ în urma Primului Război Mondial și nevoia de legitimare, deopotrivă regională și națională, a literaturilor din spațiul românesc. Granițele în mișcare generează apariția unor concepte precum transilvanism, moldovenism, homo bucovinensis care relevă felul în care periferiile se raportează la diferite centre, pe fondul tensiunilor generate de nevoia de individualizare și de tendința de înscriere într-o literatură majoritară. Scriitorii (români, maghiari ș.a.) care au aparținut teritoriilor a căror identitate politico-administrativă a suportat modificări în urma Primului Război Mondial au dezvoltat o pregnantă conștiință a crizei pe fondul periclitării identității lor etnice.

Oana Cenac, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați: *Identitate și multilingvism în context european. O viziune românească*

Vasile-George Ursu (drd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Geograful francez Emmanuel de Martonne și mediul românesc. Elemente de imagologie și constatări proprii din Basarabiei postbelice*

Rezumat: În perioada de după Primul Război Mondial mediul românesc capătă o atenție deosebită din partea mediului universitar internațional, în special, datorită întrebărilor politico-diplomatice ce încep să fie formulate la nivel internațional, între care, cea mai importantă întrebare era cea a modul în care trebuiau să arate noile

frontiere ale statului român. În contextul acestor întrebări, poate cel mai ilustru cunoscător al mediului românesc, în persoana geografului francez Emmanuel de Martonne, va întreprinde o serie de călătorii de documentare în mediul românesc pentru Conferința de Pace de la Paris-Versailles. Rapoartele acestuia, în calitate de secretar al comisiei pentru problemele românești, au fundamentat deciziile politice și diplomatice în cazul României, iar conceptul de "România Mare", de după război, poartă amprenta acestuia. În urma călătoriei acestuia în Basarabia a fost redat un raport ce cuprindea constatările sale personale din regiune. Acestea ne oferă o imagine fidelă a mediului basarabean, fiind descrise elemente cu privire la populația regiunii, elemente de infrastructură și, poate cel mai important, elemente cu privire la percepțiile etnice proprii ale populației.

Dorin Popescu, Universitatea „Andrei Șaguna” din Constanța: *Dulce ca mierea este glonțul patriei. Gramatici ale discursului diplomatic privind Primul Război Mondial*

Rezumat: O analiză a discursului diplomatic românesc privind Primul Război Mondial, din declarațiile publice de epocă ale factorilor de decizie în planul politicii externe de la București până în zilele noastre, pune în discuție nu numai punctele tari și punctele slabe ale diplomației românești, cât și marotele ideologice angajate în retorica discursivă, fie acestea oculte interese de stat, menținerea unei istorii naționale mitice, conservarea dimensiunii patriotice, stimularea stimei de sine sau semne scrise ale obligației morale de menținere a formelor pozitive de memorie colectivă.

Studiul identifică mecanismele și temele angajate în retorica discursivă a diplomației românești, în diacronia ei, punctând, în special, mărcile discursive definitorii ale fiecărei etape, de la marea polemică *neutralitate vs. angajare* – 1914-1916, declarațiile mobilizatoare frontale – 1916-1919 la retorica justificării (externe) și construcției (interne) – 1919-1939/1940, urmate de diplomația tranșeei (1939-1945), cauționarea naționalismului/comunismului specific și tăcerea vinovată privind Basarabia și Bucovina (1945-1989), în fine, diplomația noilor alianțe și degradarea temelor/rutinelor naționale (1989-2017), prin care se reconsideră (repetitiv, ciclic) întreaga memorie a trecutului (istoric) național.

Lavinia Seiciuc, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: Stările conflictuale și expresia lor frazeologică

Abstract: Human life is an unexhausted source for the creation of idioms whose expressivity appears to increase whenever such relations are on the negative side. Conflicts of all sorts populate the idiomatic repertoire of any language, due probably to the way human emotions react to situations that imply competition, combativeness and adrenaline, pale and petty re-creations of world history. Our paper analyzes the phraseological reflection of such conflictive statuses in an attempt to decipher the origin of metaphors and similes that describe them.

Keywords: *conflict, phraseology, expressivity, metaphor, simile.*

Vineri, 28 iulie, 17.00 -19.00

Moderatori: Lector univ. drd. Vlad Gafița, Conf. univ. dr. Dorel Fînaru

Lucica Buculei (Moroșan), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: Trăsături ale limbajului în poezia publicată în revista „România literară” în deceniul optzecist

Rezumat: Ideea de bază a acestui articol este analiza limbajului poetic existent în câteva texte publicate în revista "România literară" în deceniul '80, în vederea identificării unor trăsături caracteristice ale acestuia. Analiza propriu-zisă va urmări sectoarele clasice ale limbii: fonetic, lexical, morfologic, sintactic și stilistic, pe baza unui corpus de poezii în care s-au abordat scriitorii care au fost considerat reprezentativi, prin prisma valorii confirmate: Dinu Flămând, Cezar Ivănescu, Nina Cassian, Mircea Dinescu.

Cuvinte-cheie: *limbaj, limbaj poetic, literar, analiză lingvistică, revista "România literară".*

Anamaria Lepcaliuc (Popescu) (drd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Democratizarea relațiilor internaționale. Preocupări constante ale României pentru creșterea rolului O.N.U.*

Rezumat: În cadrul relațiilor internaționale, statele nu întotdeauna se situează pe poziții cooperante. Uneori interacțiunea ansamblului elementelor de bază ce țin de sistemul politic mondial internațional poate să creeze stările de tip conflictual de intensități și grade diferite: pornind de la acceptare mutuală de interese în majoritatea lor și chiar până la stadiul de promovare a conflictelor de ordin militar, respectiv a declanșării războaielor.

După finalizarea celui de-al Doilea Război Mondial, țara noastră a înregistrat pierderea Basarabiei, dar și partea nordică a Bucovinei, Insula Șerpilor și Ținutul Herei, toate fiind încorporate în cadrul U.R.S.S. și respectiv al Dobrogei de Sud – teritoriul Cadrilaterului, preluat de statul Bulgar. Totodată anul 1945 a reprezentat condiție-prilej de amplificare a anumitor divergențe între statele ce deja erau considerate superputeri. Aceste divergențe practic au determinat declanșarea Războiului Rece, de la nivelul anului 1947 până inclusiv în anul 1991, fiind inclusă aici bineînțeles și perioada comunistă a statului român. În urma dorinței tuturor popoarelor din întreaga lume de garantare și menținere a păcii, în luna aprilie a anului 1945, în cadrul Conferinței de la San Francisco, s-a vizat drept principal obiectiv înfăptuirea unei Organizații a Națiunilor Unite (O.N.U.).

O.N.U. a realizat un ansamblu de măsuri pentru a preveni conflictele violente inter-statale. Prevenirea aceasta era de mult vizată, ea estompând apariția conflictelor violente, în relația cu activitățile de finalizare a aspectelor combatante și pentru restabilirea păcii în lume, în mod firesc aceasta presupunând, o desfășurare anterioară a activităților militare.

Departamentul afacerilor politice a O.N.U. a inițiat strategii multiple pentru prezervarea stării de pace. În acest sens, prin intermediul O.N.U., au fost organizate numeroase misiuni de peacebuilding și peacemaking. Conceptul peacemaking-ului face referire la folosirea metodelor de ordin diplomatic pentru obținerea încetării aspectelor ostile și pentru a organiza negocieri pentru soluționarea conflictelor cu mijloace de ordin pașnic. Conceptul peacebuilding-ului face referire la

realizarea legitimității unui stat nou. Statul acesta este obligat ca, în viitor, să gestioneze pașnic, conflictele potențiale viitoare.

Producția de serie, aspectul industrializării, dar și naționalismul uneori au determinat o abandonare a anumitor principii democratice pentru a favoriza construcția societăților de tip egalitarist (socialiste, comuniste) ori, din contră, state elitiste dar ce au fost ancorate în cadrul maselor de ordin social (societăți naziste sau fasciste – naționale-socialiste). În același timp, naționalismul și democrația au condus la relații de ordin interstatal, internațional și, totodată, au avut un profund impact asupra „sistemelor politice internaționale” globale.

În continuare vom menționa câteva etape și aspecte ce țin de aspectul democratizării relațiilor internaționale concomitent cu preocupările României pentru creșterea rolului O.N.U.

Cuvintele cheie: *Carta O.N.U., decmocratizare, conflict, peacebuilding, peacemaking.*

Francisca Iulia Pieszczoeh (Airinei) - Elementul lingvistic bucovinean. Definiție și statut în raport cu limbajul artistic românesc din secolul al XX-lea

Abstract: This study aims to analyze the language of literary works of writers from Bucovina: Traian Chelariu, Vasile Posteuca, Mircea Streinuțiu and Iulian Vesper synchronous reporting in terms of artistic language romanian phenomenon of the twentieth century. Will try definition language linguistic element from Bucovina. Language observed facts will be grouped into traditional chapters: phonetic, morphology, syntax and vocabulary. Although most items are seen linguistic and regional, popular words, the focus so-called expressive linguistic creations, locutions, expressions and allogenic element.

Keywords: *linguistic element from Bucovina, expressive linguistic creations, expressions, allogenic element, lexical creations.*

Varia
(Corpul A, Sala A115)

Vineri, 28 iulie, 14.30 – 16.30

Moderatori: Prof. univ. dr. Rodica Nagy, dr. Alina Nacu

Daiana Cuibus, Universitatea „Babeş-Boylai” Cluj-Napoca: *The Complex Predicate in Romanian Language– A Few Remarks*

Abstract: The starting point of the present paper is the definition of the complex predicate in the recent Romanian grammars - Gramatica limbii române (GALR) and Gramatica de bază a limbii române (GBLR) -. Corresponding to "traditional" concept of predicate (as a predicate of enunciation), the "complex predicate" as it is defined by the recent academic grammars of Romanian language raises a number of issues that we want to point out, proposing some necessary distinctions.

Thus, we discuss the structure of these predicates and the relationship between the verbal "operator" and its semantic support, in terms of their status and the syntactic cohesion between them. From the same perspective, an analysis of the "complex predicate" on two levels - the strictly syntactic one (as operated by the structuralism) and the semantic "traditional" one can cause difficulties and even contradictions in the interpretation of (other) syntactic functions (subject, direct object etc.) - included in or subordinated to the "complex predicate".

Keywords: *complex predicate, syntactic role, subordination, semantic support.*

Cristina Bleorțu, Universidad de Oviedo/ Universidad de Zúrich: *Una torta bien dai y tien que entender les cosas, las cosas, les cosas o las cosas: los plurales femeninos – el quebradero de cabeza del español de La Pola*

Resumen: Cuando se hace referencia a los plurales de los femeninos singulares acabados en -a en el español de La Pola, se debe mencionar

los paradigmas morfológicos que existen en asturiano y en castellano, los dos heredados del caso acusativo del latín. En el caso de las dos lenguas de La Pola de Siero la casuística se diversifica en el plural: en el asturiano central, aunque la formación del plural sigue la pauta general de añadir una -s, se da una alteración de la vocal precedente (Alarcos 1980: 75, Andrés Díaz 2013: 357, Lapesa 1948: 24, 59-60; Martínez Álvarez 1972; Menéndez Pidal 1990: 32-33; Neira Martínez 1992: 137; Vallina Alonso 1985: 81) mientras que en el caso del castellano a la -a del singular se le añade la -s pluralizadora. El sistema nominal del asturiano central se caracteriza por la alternancia de -a/-es en singular/plural, lo que lo diferencia de la zona oriental y occidental del asturiano y, por supuesto, del castellano:

Castellano, asturiano oriental y occidental	Asturiano central
casa, casas	casa, cases
moza, mozas	moza, mocés
blanca, blancas	blanca, blanques
ciega, ciegas	ciega, ciegues
antigua, antiguas	antigua, antigües

Tabla 1: Los plurales femeninos en asturiano y castellano y las consecuencias ortográficas de lo que antecede

Si exceptuamos los trabajos mencionados y el trabajo de Lajo (2014), el interés que han suscitado los plurales femeninos en -as/-es ha generado una considerable serie de estudios que está ampliamente documentada en la tradición dialectológica asturiana. Así, por ejemplo, Martínez Álvarez (1967: 74), Rodríguez-Castellano (1952: 65-68), Canellada (1944: 13), Neira Martínez (1955: 14, 39) ofrecen una visión dialectológica de estos usos en un consejo de Oviedo, en Alto Aller, Cabranes, Lena. Más recientes son las investigaciones orientadas a la diacronía (Viejo Fernández 2004: 296-301; García Arias 2003: 274), que se dedican a determinar las hipótesis y las razones sociolingüísticas de la aparición de los plurales en -es en la zona central de Asturias. Todas estas obras han servido de incentivo para nuestro estudio, que constituye, según nuestras indagaciones, un primer acercamiento sociolingüístico al uso de los plurales femeninos en -as/-es en el español de La Pola.

A la vista de la diversa casuística de formación del plural que muestran los dos romances, se debe precisar que en el español de la comunidad estudiada se pueden encontrar los dos paradigmas morfológicos o incluso algunos mixtos. Los hablantes de esta comunidad que han adquirido las dos lenguas no muestran el mismo control sobre el castellano durante las entrevistas, ya que las encuestas dan cuenta de un cierto grado de «bilingüismo», más o menos elevado, por parte de los informantes, cuya variación en relación con el uso de los plurales femeninos vendría a ser, precisamente, una muestra del dicho descontrol sobre las lenguas adquiridas. Por ello, se puede decir que en nuestras encuestas se encuentran rasgos característicos de los plurales femeninos vernáculos, que penetran en diversos grados y compiten con la norma castellana.

La variabilidad observada en esta comunidad difiere considerablemente según el tipo de encuesta. Así, la aparición de los plurales no varía en absoluto cuando se trata de un texto muy castellanizado, ya que en este caso aparecen plurales asturianos solo en el caso de los topónimos. Asimismo, los plurales asturianos son claramente favorecidos en los discursos asturianizados: cuanto más asturianizada es la encuesta, más casos se dan.

A la vista de estos resultados, la tarea principal de mi comunicación es la de analizar la relación entre la variable dependiente y una serie de factores independientes (sexo, edad, nivel de estudios).

Ancuța Gorban-Cojocariu, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:
Tipuri de discurs în textele românești ale Hertei Müller

Rezumat: Analizând textele poemelor colaj ale Hertei Müller din volumul „Este sau nu este Ion”, am putut remarca faptul că ironia și sarcasmul reprezintă instrumentele cu care scriitoarea operează în formularea discursului.

Lucrarea urmărește descrierea mecanismelor cu ajutorul cărora este produsă ironia la nivelul conținutului enunțului ironic și al modului în care este interpretată aceasta de către un terț concentrându-se asupra formelor în care discursul mediatic capătă semnificație prin folosirea mecanismelor ironiei prin antifrază, naivitate simulată, subestimare, hiperbolizare, citare și ironia de simplă conotație. Prin intermediul

acestora Herta Müller atribuie discursului sensuri ascunse pe care cititorii încearcă a le decoda pe baza situației de comunicare la care se înscriu și a contractului de lectură stabilit.

Discursul Hertei Müller este utilizat sarcastic, căci foarte multe dintre poeme aduc în prim plan situații, fapte, acțiuni, circumstanțe și întâmplări absurde, aberante, incoerente, ilogice, care se abat de la normele de bun-gust și decență ale societății.

Așadar, cel mai utilizat mijoc de creare al sarcasmului este cel al ironiei prin subestimare și hiperbolizare.

Cuvinte cheie: *poem colaj, Herta Müller, ironie, sarcasm, discurs.*

Evelina GRAUR, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:
Metaphorizing in Science and Engineering

Abstract: Metaphor stands as a bridge between the world of scientists and engineers and the world of lay people. In the present paper we shall illustrate the presence and the power of metaphorical thought and expression in scientific and engineering communication.

Key words: *cognitive sciences, metaphor, science, engineering*

Cipriana-Elena Peica, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca:
O pledoarie pentru o gramatică oficială a limbii române

Rezumat: În manualele școlare, gramatica și părțile acesteia nu sunt definite în mod clar, ceea ce lasă la latitudinea dascălului să le formuleze sau nu, iar, dacă consideră utilă definirea acestora, modul în care o fac (profesorii de limba și literatura română, în general) nu este unitar, situație explicabilă, de altfel, având în vedere că nu avem o *gramatică oficială*. Faptul că, în virtutea inerției, Gramaticile Academiei au reprezentat *gramatica oficială* care se regăsea, din punct de vedere teoretic și practic, în manualele școlare, în mod evident, nu este de actualitate, din motivele pe care le vom expune și le vom argumenta. Prin urmare, dată fiind situația actuală, propunerea pe care o lansăm este aceea de a se stabili care este *gramatica oficială* a limbii române. După cum vom prezenta în cadrul acestei lucrări, din punctul nostru de

vedere, nu există compatibilitate între conținuturile din gramatica școlară și noile tratate academice care sunt, pe de o parte, neomogene și uneori contradictorii în ceea ce privește, atât conținutul, cât și terminologia adoptată, iar, pe de altă parte, pe alocuri sunt insuficient adaptate la specificul însuși al limbii române. De aceea, nu au (deocamdată și în această formă) aplicabilitate didactică preuniversitară, motiv pentru care trebuie să se decidă la ce conținuturi se vom raporta atât cei care concep manualele școlare, profesorii care au libertate în selectarea conținuturilor pe care le vor predă, precum și elevii, studenții sau orice altă persoană interesată de studiul gramaticii limbii române contemporane.

Cuvinte-cheie: *gramatică oficială, morfologie, sintaxă, limba română, tratate academice.*

Ana-Nela Hîrbu (Popoveniuc), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Discursul didactic - scop în dezvoltarea competenței de comunicare a elevilor din învățământul primar*

Rezumat: Articolul cuprinde o examinare a gradului de articulare, în cadrul analizei discursului didactic, a componentelor procesului de predare-învățare-evaluare, din perspectiva formării și dezvoltării competențelor de comunicare la elevii claselor primare. Articolul analizează modelul comunicativ ce are ca scop centrarea pe comunicare, fapt dovedit de următoarele categorii funcționale: situația de comunicare, funcțiile limbajului și competența de comunicare. Prin aceste categorii, cele două abordări ale comunicării (comunicarea ca un proces prin care A trimite un mesaj lui B, mesaj care are un efect asupra acestuia și comunicarea ca negociere și schimb de semnificație), nu doar că interacționează, dar și interferează. Este analizată, de asemenea, problematica unei abordări didactice globale asupra comunicării, prin integrarea ambelor perspective, comunicarea fiind transmitere de experiențe cognitive în vederea producerii înțeleșului și realizării înțelegerii.

Cuvinte cheie: *discurs didactic, proces de învățare, competențe de comunicare.*

Nicoleta Penel (Ursuțu) (drd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Elemente paratextuale în discursul religios*

Rezumat: Articolul va conține o analiză semio-lingvistică pe un corpus de presă scrisă religioasă cu privire la titlu ca element paratextual în discursul religios.

Alina-Daniela Haidău (drd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *La thématique de la souffrance dans l'œuvre de Marie-Claire Blais*

Résumé: Le présent article vise à analyser la thématique de la souffrance telle qu'elle apparaît illustrée dans l'œuvre de Marie-Claire Blais en général, pour ensuite l'étudier dans le roman *Soifs* (1995). Notre étude montrera comment ce roman illustre un univers marqué par la maladie, la violence, la peur, l'injustice. L'écrivaine met en scène des personnages divers : des enfants, des jeunes, des artistes, des riches et des pauvres. Tous ressentent en eux-mêmes la misère et l'injustice sociale du monde dans lequel ils vivent et partagent les mêmes besoins : de plaisirs, mais aussi de justice. Nous observerons aussi comment, à travers les pensées des personnages, Marie-Claire Blais aborde plusieurs sujets concernant le monde qui nous entoure : la condition des femmes, la marginalisation des homosexuels, le racisme.

Mots clés: *littérature québécoise, Marie-Claire Blais, souffrance, angoisse, solitude, misère, obscurité.*

Daniel Kițu, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați: *The dialectic discourse in the meanders of the imaginary fantasy prose at Ana Blandiana*

Abstract: In this analysis we will look at how aesthetically customized is the dialectic of narrative discourse at the level of the fantastic imagery of the volume *The Four Seasons* by Ana Blandiana.

The starting point of our analytical approach is, first of all, the particular nature of the fantastic in the writer's poetic prose. In this case, we signal a fantastic agglutinant, not a pendulum between real and unreal. In addition, we notice that the fantastic becomes a narrative bedrock over a human claustant. The formula of the palimpsest narrative we think is appropriate in this case.

Another interpretational reference relates to the central pillar of the discourse, its emissary, an ambiguous, profoundly subjective narrator that pervades the temptation of memory and the existential labyrinth that absorbs its poetical reflections. Obviously, at this level, the biographical component, somewhere visible in the narrative texture, has its well-defined role in this research.

Thus, we define Blandiana's discursive excursion in the Four Seasons prose as a "second degree" reality, as Ioan Holban sees them, autocratic texts, nourishing themselves from their own sense of meaning.

Keywords: *speech, fantastic, palimpsest, narrator, autarchic.*

Otilia Răuță (Ungureanu), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *O interpretare psihocritică a „Noptilor” macedonskiene*

Magdalena Iurescu (drd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Echivalențe ale timpurilor prezumtivului românesc în limba italiană*

Rezumat: Mod al nesiguranței, îndoielii și probabilității, prezumtivul se realizează prin morfeme specializate doar în limba română. El se actualizează în două timpuri [prezent și perfect], prin care se marchează simultaneitatea, respectiv anterioritatea față de momentul vorbirii. Din punct de vedere morfologic, se caracterizează prin trei seturi de paradigme: prezentul este realizat cu ajutorul viitorului, conjunctivului și condiționalului auxiliarului „a fi” și gerunziul verbului de conjugat, iar perfectul are forme omonime cu cele de viitor anterior indicativ, conjunctiv perfect și condițional perfect. Întrucât româna este singura din familia limbilor neolatine care prezintă forme specializate pentru a exprima sensul modal al probabilității, lucrarea de față își propune să stabilească echivalențe între prezumtivul românesc și mijloacele de expresie nespecializate din limba italiană, prin care se redă acest conținut modal. În acest sens, se va analiza un corpus alcătuit din fragmente din romanul „Ciociara” de Alberto Moravia, tradus în română de George și Adriana Lăzărescu. Studiul va avea în vedere explicarea motivului pentru care anumite forme modal-

temporale din textul sursă sunt transpuse de traducători prin
prezumtiv în limba română.

Vineri, 28 iulie, 17.00 -19.00

Moderatori: Conf. univ. dr. Evelina Graur, Lector univ. dr. Nicoleta-Loredana Moroşan

Cristina Bleorţu, Universidad de Oviedo/ Universidad de Zúrich:
Cobremos un suelducu curiosín: los diminutivos en La Pola

Resumen: La investigación del diminutivo ha suscitado el interés de una serie considerable de científicos, siendo un aspecto muy estudiado hoy en día, algunos se han centrado en los dos valores básicos de los diminutivos, el nocional, es decir, la dimensión de pequeñez y el axiológico, que se basa en las funciones y los valores (Alonso 1935, Nández Fernández 1973, Coseriu 1965, Monge 1965, NGLE 2010), algunos en las reglas y restricciones combinatorias de los morfemas apreciativos (Varela 1992) y otros incluso han propuesto la necesidad de una nueva disciplina, la morfopragmática, que estudiaría la información pragmática asociada a determinados morfemas (Dressler y Merlini 1994). Otros académicos han investigado el origen del diminutivo y sus lexicalizaciones (González Ollé 1962), la morfonología de las bases consonánticas monosílabas de los diminutivos (Horcajada 1987/1988) o la influencia de la prosodia en la formación de los sufijos diminutivos (Crowhurst 1992, Harris 1994). No han faltado ni estudios comparativos (véase, por ejemplo las investigaciones d'Angelis 2013, D'angelis & Mariottini 2006 sobre los diminutivos del español y del italiano o el de Zafiu 2011, que hace mención a las lexicalizaciones escasas del diminutivo rumano en comparación con otras lenguas). Desde un punto de vista sociolingüístico han sido varios los trabajos que han investigado el diminutivo. Shetter (1959: 80), por ejemplo, afirma que el diminutivo, en los Países Bajos es común para el habla de las mujeres. Paredes (2012 y 2015) analizó el empleo de los diminutivos en el habla de Madrid atendiendo 25 variables dentro del proyecto PRESEEA y atestiguó que el sufijo -ito/-ita es el más productivo en el habla de Madrid. Manjón-Cabezas (2012) es otro investigador que

estudió el diminutivo en el habla de Granada utilizando la misma metodología y ha mostrado que el sufijo -illo/-illa es el más productivo, seguido de -ito/-ita, característico para los niveles de educación altos (incluso se podría hablar de un cambio desde arriba) y de -ico/-ica, que se encuentra en los niveles bajos, sobre todo. También se han publicado una serie de trabajos dialectales que parten de datos de la lengua hablada en determinadas comunidades de habla (Fontanella de Weinberg 1962; Aleza Izquierdo 2016, Regúnaga 2005). Otro trabajo de naturaleza dialectal, que atiende a la diferencia entre el valor referencial (tamaño) y el valor relacional (pragmático), es el de Company Company (2002).

El español cuenta con una serie de diminutivos (-ito, -ita; -ico, -ica; -illo, -illa; -ete/-eta; -ín/-ina; -ejo/-eja, -uela, -uela; -uca, -uca, ino, ina, etc.) mientras que el asturiano cuenta con dos diminutivos (-ucu e ín, según la GLLA), que expresan dos valores: aminoración y aprecio (Alonso 1935, Lázaro Mora 1998).

En esta comunicación se analiza el estado actual de la dinámica de distintos diminutivos que aparecen en el corpus de La Pola de Siero, haciendo hincapié en los diminutivos característicos de Asturias en -ín/-ina/-ino y -ucu/-uca/-uco.

Esta investigación constituye un primer acercamiento al uso de los diminutivos en La Pola. Se trata de una comunidad de habla bilingüe, donde el contacto lingüístico con el asturiano lleva a la aparición de los diminutivos en -ín/-ina/-ino y -uco(u)/-uca, mucho más avanzada aquí que en otras comunidades. Asimismo en el habla de los informantes encontraremos sufijos claramente asturianos (-ín/ -ina/ -ino; -ucu/ -uca/ -uco; -iquín/ -iquina/ -iquino; -etu/ -eta/ -ete, etc.), sufijos claramente castellanos (-(c)ito/ -(c)ita; -(c)illo/ -(c)illa) y sufijos comunes. Por otro lado, lo que nos interesa es ver cómo a veces el uso de determinados diminutivos asturianos aportan connotaciones positivas en comparación con los diminutivos castellanos puesto que se suele percibir menosprecio en el uso del diminutivo castellano (por ejemplo, modernilla – modernina).

Niadi-Corina Cernica, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:
Război, memorie și fantastic în romanul „În căutarea oii fantastice” de Haruki Murakami

Alice Iuliana Roșu, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Wine as symbol of cultural identity*

Abstract: Wine, like many other food products, deprived of its nutritional value, has become a symbol through which to explore the nature of cultural identity in past and modern societies, irrespective of time and space, race or nation, thus acquiring a fundamental privileged status and profound social and cultural significances.

Our study aims at revealing the complexity of wine cultural identity, underlining its importance as a universal symbol. Thus, wine terms like amarone, Bordeaux, cabernet, champagne, chardonnay, chianti, pinot, reisling, sauvignon, sherry, etc have become symbols in modern globalized societies and concepts in wine making industry, serving as identity markers, imparting a sense of community and of ownership and being synonymous with high quality food products.

Keywords: *identity markers, cultural space, symbolic aspects, wine terms.*

Andreea Marcela Pop (drd.), Universitatea „Petru Maior” din Târgu-Mureș: *Mutația funcției descriptive în proza lui Alexandru Vlad*

Rezumat: Articolul de față urmărește evoluția descrierii în proza lui Alexandru Vlad, surprinsă într-un moment de metamorfoză a formulei sale literare. Venită după primele două volume de proză scurtă – *Aripa grifonului* (1980) și *Drumul spre Polul Sud* (1985) –, în care ponderea elementului descriptiv declanșase o mutație în planul textului ce reconfigura structurile narrative, apariția *Frigului verii* (1985) marchează nu doar o schimbare de natură compozițională – de la rigorile povestirii la cele ale genului romanesc, ci și una de stilistică descriptivă, simultan. Sub auspiciile discursului de reflecție istorică, mai ales, funcția descrierii parcurge astfel drumul de la senzorialitatea intensă din prozele de debut, simbolică aproape, la reprezentarea simplificată, lipsită de vizionarismul celei dintâi, din roman, nu fără consecințe, însă, în proiectele ulterioare ale autorului clujean.

Cuvinte cheie: *discurs, mutație, descriere, reflecție, istorie, narațiune.*

Oana Mădălina Paraschiv (Mărunțelu) (drd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Literatura – sub specie ludi*

Rezumat: Limba care trece dincolo de mijlocul de comunicare își asigură supraviețuirea, eternitatea. Astfel, scriitorul dă valoare limbii unui popor, putându-se erija chiar în ipostaza de educator al unei nații. Grație operelor scriitorilor, putem deschide seiful limbii și găsi acolo tezaur născute din simțire și emoție. "Poesis este o funcție ludică", scrie Huizinga, subliniind că nicăieri, în sfera culturii, jocul nu este mai acasă decât în poezie.

Articolul este un fragment dintr-o cercetare mai amplă care se bazează pe analogia între limbaj și joc, important pentru înțelegerea faptelor de cultură. Întrucât limba nu este un produs static, ci într-o continuă facere, această idee permite lingviștilor să atribuie limbajului principalele caracteristici ale jocului – activitate liberă, plasată sub semnul creativității, delimitată de un set de reguli valabile într-un anumit context.

Sorin Ignătescu, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Influențe străine în limbajul arheologic românesc*

Rezumat: Dezvoltarea arheologiei românești a presupus și constituirea unui limbaj specific, atât în ceea ce privește partea practică a acestei discipline, cât și partea sa teoretică. În ambele cazuri, școlile arheologice străine construiseră înaintea celei românești ansambluri lingvistice de specialitate. În aceste condiții, a existat încă de timpuriu pentru arheologii români tentația de a prelua cuvinte aflate în uz în țările cu școli arheologice mai puternice sau a le traduce.

Lucrarea de față are ca obiective identificarea termenilor străini intrași în limbajul arheologic românesc sau a celor românești aleși sub influența celor străini, perioadele istorice în care aceștia au pătruns în limbă și împrejurările care au condus la acest fenomen. Pentru a atinge aceste obiective a fost necesară parcurgerea lucrărilor de specialitate mai influente din literatura arheologică românească, din epoci diferite,

începând cu sfârșitul secolului al XIX-lea și identificarea termenilor de specialitate străini. În plus, a fost necesară și parcurgerea biografiei arheologilor mai importanți, a creatorilor de școală, prin intermediul cărora s-a propagat în cercetarea românească terminologia străină.

Cuvinte cheie: *arheologie, limbaj, biografie, școli arheologice, termeni străini.*

Claudia Costin, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Motivul anamnezei în basmul popular sud-est european*

Daniela Panaite-Faraon (mrd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Terminologia albinăritului - o perspectivă diacronică*

Rezumat: Lucrarea își propune să urmărească evoluția în limba română a unor termeni referitori la albinărit, începând din 1785 pînă astăzi.

Cuvinte-cheie: *terminologie, albinărit, evoluție, schimbare lingvistică.*

Sâmbătă, 29 iulie, 09.30 -12.00

Moderatori: Asist. univ. dr. Alina-Viorela Prelipcean, drd. Cristina Bleorțu

Cristina Bleorțu, Universidad de Oviedo/ Universidad de Zúrich, Flavia-Florentina Olaru, Universidad „Ștefan cel Mare” de Suceava/ Universidad „Alexandru Ioan Cuza” de Iași, Alba García Rodríguez, Universidad de Oviedo/Universidad Nacional del Nordeste: *De la identidad regional a la identidad urbana. To be or not to be. Otra forma de movimiento de “brain drain” que se puede convertir en “brain regain” algún día*

Resumen: Se presenta aquí una aproximación sociolingüística a la variación lingüística en el habla Dărmănești, comunidad en la que

conviven el rumano, lengua oficial y de cultura, apoyada por los medios de comunicación y la educación, y el ucraniano, lengua que se restringe más al uso. La situación lingüística derivada del contacto entre el rumano y el ucraniano ha conllevado la aparición de un bilingüismo diglósico en el que el uso preponderante de una u otra está relacionado con la posición social, los recursos económicos o el nivel de estudios.

Un mismo hablante (normalmente según su grado de instrucción) puede emplear, según la situación más o menos familiar y el interlocutor, distintas «modalidades» de esa escala en la que el rumano (a secas) es la meta «superior». Su habla familiar o punto de partida en dicha escala depende de la identidad rural o urbana. Asimismo, un mismo individuo puede manejar y alternar una serie de variedades lingüísticas en una misma conversación sin que el contexto varíe.

Pretendemos aquí identificar algunas de las variables lingüísticas y extralingüísticas que condicionan las distintas realizaciones lingüísticas usando dos muestras de habla de Dărmănești. Se trata de entrevistas semidirigidas (con registro neutro o semiformal), realizadas con informantes seleccionados mediante un muestreo por cuotas de asignación uniforme (sexo, edad, y nivel de estudios).

Anda Andreea Avram (drd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Enciclopedia zmeilor sau fals tratat pentru copii*

Rezumat: În lucrarea de față ne propunem să analizăm modul în care se construiește discursul în *Enciclopedia zmeilor*, de Mircea Cărtărescu. Analiza noastră are două premise: prima vizează demontarea ideii că textul în discuție este un text de literatura pentru copii, adică text minor și nevaloros pentru scriitor, în timp ce cea de-a doua urmărește analiza modului de producere a discursului postmodern. Ne dorim să demonstrăm că acest text este de cele mai multe ori subestimat și poziționat eronat, consecință a unei lecturi superficiale, într-o anumită categorie literară lipsită de valoare estetică, *Enciclopedia zmeilor* fiind de fapt un exercițiu fin și inedit pentru scrisul cărtărescian ce stă sub semnul postmodernismului.

Cuvinte-cheie: literatura pentru copii, postmodernism, parodie, Mircea Cărtărescu.

Diana Zaharia (drd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:
Discursul critic al războiului în premisele unei noi literaturi

Rezumat: Motivația cercetării noastre se găsește în contextul socio-politic determinat de sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial și de instaurarea ideologiei sovietice ca direcție a culturii, începând oficial cu anul 1948. Considerăm că fenomenul unei generații pierdute în noua literatură, confruntată mai des cu ideologia politică începând din această perioadă, nu poate fi văzut în afara discursului ei critic. De altfel, este interesant de observat nu doar modul în care critica literară se raportează la operele perioadei, ci și modul în care această literatură se pliază pe discursul critic, profund influențat de ideologie. Așadar, una dintre premisele lucrării o constituie relevarea unei interdependențe care se stabilește între cele două tipuri de discurs — poate mai mult într-un regim totalitar decât într-o democrație.

Totuși, influențele ideologice asupra criticii literare nu constituie un fenomen nou, iar acest fapt este dovedit de tradiția criticii interbelice. Până la Primul Război Mondial, disputa asupra câmpului ideologic în literatură s-a purtat între maioreșcieni și adepții lui C. Dobrogeanu-Gherea, iar miza disputei ideologice, nefiind una acută, se rezumă la influențe circumscrise spațiului european. Perioada interbelică aduce în prim plan noi centre de gândire critică, iar contradicția se instaurează între sincronismul cu spațiul european, asociat liberalizării politice, și curentele naționaliste, conservatoare. În timp ce perioadele amintite situează discursul critic într-un spațiu al democrației, comunismul este sursa unor scheme de gândire impuse, într-un spațiu politic ideologizat. Aparent, niciuna dintre grupările care sintetizau anterior evoluția literaturii nu mai corespunde noului model, venit pe filieră sovietică. Însă, putem observa o continuitate a tradiției interbelice și o anumită rezistență față de ideologie a unei părți a criticii literare.

În ce a constat această rezistență a criticii, care sunt mijloacele concrete prin care dorește critica să își adjudece spațiul cultural, cum a influențat aceasta literatura generației pierdute sunt întrebările la care se dorește un răspuns prin lucrarea de față. Pentru că în perioada

literaturii la care ne referim (1944–1947) unele personalități ale criticii literare nu sunt noi și pentru că se poate observa o tradiție a identificării criticii cu o anumită ideologie în perioada din jurul celor două Războaie Mondiale, rămâne să rezolvăm o ipoteză care va naște mereu alte întrebări: există în literatura română o critică a războiului? În acest sens, lucrarea de față propune câteva studii de caz referitoare la modelele critice prin care literatura războiului s-a instaurat drept una a rezistenței prin cultură în spațiul românesc.

Cuvinte cheie: *cele două Războaie Mondiale, critica războiului, curente critice, generația pierdută, ideologie, comunism.*

Ioana-Crina Prodan, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Le discours scientifique dans la communication courante*

Rodica Nagy, Alina Nacu, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Probleme ale românei literare după 1918. Analiză de corpus.*

Rezumat: După 1918, cercetarea limbii române literare beneficiază de aportul teoretic al specialiștilor care activează în marile centre universitare românești, cunoscînd o nouă fază, determinată de noile condiții politico-administrative. Revistele de specialitate înregistrează aceste progrese teoretice, precum și noile probleme ale limbii survenite după Marea Unire. În acest articol, vom avea în vedere o reevaluare a ideilor care fundamentează normarea limbii literare, promovate în primele reviste de după 1920 – «Revista filologică» (Cernauți), «Dacoromania» (Cluj), «Bulletin linguistique» și «Grai și suflet» (București) și «Buletinul Institutului de Filologie „Al. Philippide”» (Iași), precum și a metodelor noi de cercetare a limbii, la care aderă specialiștii români (Sextil Pușcariu, A. Procopovici, Iorgu Iordan, Al. Rosetti etc.)

Cuvinte cheie: *romanitate, împrumut, neologism, metode de cercetare, normă.*

Livia Veronica Ghițău Sfârnațiu, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Particularități lingvistice ale toponimelor de pe valea Sucevei*

Anabella (Graur) Podoabă, Universitatea „Petru Maior”, Târgu-Mureș:
Gherasim Luca. Literatura și revoluția

Rezumat: Cunoscut pentru opera sa poetică legată de ultimele manifestări ale suprarealismului, Gherasim Luca este, de asemenea, autorul unor poezii cu caracter programatic, al unui roman „cu teză”, precum și al unei întregi serii de articole despre „poezia proletară”, apărute între 1933-1935 în Cuvântul liber, publicație cunoscută pentru orientarea sa comunistă. Angajamentul politic al poetului, condiția „poeziei proletare”, precum și așa-zisa dimensiune „estetică” a acesteia reprezintă principalele axe ale luărilor de poziție teoretice ale scriitorului român. Chiar dacă reperăm în aceste texte ecouri ale unor dezbateri pe teme politice ce aveau loc la începutul anilor '20 în Rusia și în Franța (Troțki, Breton), ele sunt constant racordate de către autor la contextul social, politic și literar al României interbelice: consolidarea forțelor de dreapta, climatul antisemit, instituirea unui model poetic pe care Gherasim Luca îl consideră „ermetic” și „reacționar”.

Cuvinte-cheie: *Gherasim Luca, suprarealism, literatură revoluționară.*

Anca Elena Alecse (Puha) (drd.), Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Feminismul și literatura feminină pe teritoriu românesc*

Rezumat: Lucrarea de față își propune, conform titlului, să ofere o privire de ansamblu asupra conceptelor de feminism și de literatură feminină, cu distincțiile de rigoare, pe teritoriul românesc. Am considerat că un tablou cât mai variat poate fi obținut doar prin abordarea subiectului din mai multe perspective. Pe de o parte sunt teoretizările asupra scriiturii feminine, pe de altă parte disocierile absolut necesare față de feminism, dar și evoluția celor două concepte/atitudini, din perioada interbelică spre perioada comunistă.

În primul rând, titlul studiului mă obligă la anumite delimitări conceptuale legate de ceea ce înseamnă „scriitură feminină”, dacă feminin poate fi echivalat cu feminist, confuzie care adesea se produce. Astfel, prima parte a lucrării se va axa pe lămurirea unor termeni absolut necesari atunci când discutăm despre poezia scrisă de femei.

Apelând la studiile lui Toril Moi, Hélène Cixous sau Simone de Beauvoir, precum și la studii din spațiul românesc, realizate de Mihaela Miroiu, sau Elena Zaharia-Filipaș, am încercat să corelez teoriile asupra feminismului și scriiturii feminine din spațiul european cu cele generate de contextul românesc.

Se poate formula ca o concluzie ideea că în poezia feminină românească postbelică, și în special cea optzecistă, nu se poate vorbi de o atitudine feministă clasică, a egalității dintre femei și bărbați, a sfidării falocentrismului, atitudine specifică primului val feminist (interbelic), ci, dacă vorbim de feminism, acesta poate fi, cel mult, identificat la nivel de construire a unei identități specifice feminine. Odată cu optzecismul și cu apariția primelor semne ale postmodernismului, literatura scrisă de femei glisează și ea către ideologiile postfeminismului, sau, altfel spus, al feminismul din valul al III-lea, care nu mai e centrat pe egalitate, ci pe individualism. Femeia se redescoperă pe sine, iar acest lucru se vede la nivelul scrierilor sale prin reevaluarea valențelor trupului, a maternității, a elementelor care o construiesc ca identitate. Prin această atitudine autodefinitorie, scrierile optzecistelor se încadrează și în antropocentrismul specific postmodern.

Astfel, început timid în perioada interbelică, feminismul românesc este brusc modificat de fatalitatea istoriei, dar reușește cumva să se metamorfozeze, să devină dintr-o luptă focalizată pe diferențierile de gen, pe o luptă îndreptată spre oprimarea totalitaristă și spre redescoperirea identității.

Cuvinte cheie: *Feminism, femeiesc, feminin, poezia scrisă de femei, interbelic, optzecism, postmodernism.*

Nicoleta Moroșan, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava:
Traduire le dialogue entre les cultures

This article aims at examining the issues posed by translating the titles of novels pertaining to the accommodation literature from the mother tongue of the expatriate writer into the language of the new cultural environment of his host country. This investigation will dwell on the cultural specificity that more often than not prevents a literal translation word for word of the peritext. In doing so, it will

highlight the array of translation techniques required by such contexts. The corpus subject to analysis will consist in novels written in English by relocation narrators living in and writing about Francophone environments.

Geta Moroșan, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *M. Sadoveanu - Expresia sinestezică a limbajului sufleteșc*

Rezumat: În opera sadoveniană, omul este parte inseparabilă a Totalității Lumii. Tot ce există rezonează cu el până la o identificare sui generis. Sufletul său, îndeosebi, ca cea mai luminoasă și tainică "formă" a sufletului universal, nu-și poate găsi expresia doar prin cuvânt. În momente de adâncă învolburare sufletească, elementele înconjurătoare își unesc eforturile pentru a întregi, printr-un limbaj nuanțat, diafan, la nivel de sugestie, înțelesul pe care cuvântul singur nu-l poate cuprinde. Principii, tehnici și idei fundamentale ale impresionismului, simbolismului sunt contopite în ilustrări de o particulară expresivitate poetică.

Cătălina-Iuliana Pînzariu, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Adel Fartakh, Universitatea Hassan II, Casablanca (Maroc): *Estudio léxico funcional de la terminología militar en la prensa española actual*

Resumen: Este trabajo propone un breve estudio con el cual pretendemos dar un esbozo al uso incorrecto de algunos términos con referencia al personal militar o algunas expresiones de dicho campo léxico que aparecen en el discurso periodístico a causa de la traducción, la adaptación y, a veces, la improvisación de las palabras para que tengan el mismo matiz como en la lengua de origen (en la mayoría de los casos, el inglés).

Palabras claves: *discurso, léxico, militar, terminología, traducción.*

Viorica Velecico, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava: *Modele culturale în terminologia botanică populară*

Rezumat: În acest articol ne-am propus să evidențiem variatele aspecte ale raporturilor dintre mentalitatea populară și denumirile de plante și elementele specifice fixate în terminologia populară.

Cuvinte-cheie: *terminologia botanică populară, specificitate culturală, dimensiune empirică, model cognitiv empiric, model cognitiv savant.*